Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT. 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 35. — ŠTEV. 35. NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 11, 1925. — SREDA, 11. FEBRUARJA 1925. VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

OBNOVLJENE OBDOLŽITVE GLEDE GRAFTA

Sodnik Cotillo se ni hotel opravičiti. — Priseljeniški komisar Curran je rekel, da ga bo skušal odstraniti iz urada. — Obnovljene obdolžitve glede grafta na Ellis Islandu.

Sodnik višjega sodišča Salvatore Cotillo je včeraj obnovil obdolžitve, ki jih je dvignil pred kratkim glede grafta na Ellis Islandu.

Priseljeniški komisar je odvrnil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da odstrani sodnika iz urada.

Rekel je med drugim:

"Sodnik Cotillo se ni opravičil za svoj zloben in nerešničen napad na integriteto 500 moških in žensk, ki izvršujejo delo naše vlade na Ellis Islandu in na drugi strani ni dodal niti pičice dokazov, ki naj bi podprli njegovo lažnjivo ugotovilo."

Ugotovilo sodnika Cotillo se peča v glavnem z zgodovino državnega zakonodajnega komiteja, ki je bil imenovan v pričetku leta 1924, da preiskuje razmere na otoku solza ter ugotovi resničnost izjav, da se je sleparilo priseljence. Podatki, katere je zbral ta komitej, so tvorili jedro sedanjih obdolžitev sodnika Cotilla.

Govoreč o poročilu komiteja je rekel sodnik:

"Smatral sem komisarja za inteligentnega moža ter vem tudi, da je bila opazka, vsebovana v poročilu, izrečena le po skrbnem raziskovanju z vsemi silami, ki jih je imel komitej na razpolago. Ko sem zanikal opravičilo, sem dostavil definitivno ugotovilo glede obsega in števila sleparij ter vse umeteljil z dejstvi, ki žive v mojem spominu.

"Rad bi vedel, kaj je resnični motiv tega nastopa priseljeniškega komisarja Currana. Če ugibam prav, hočem s tem izvršiti politično ekshumiranje ali pa preprečiti zakonodajno akcijo, katero namerava uvesti sen. Strauss, ki pripravlja predloge za iztrebljenje tega zla."

RAZKRITELJ JUŽNEGA TEČAJA

Kapitan Ronald Amundsen, ki je razkril Južni tečaj, nam kaže na sliki cilj katerega bo skušal doseči s pomočjo aeroplana.

Razočarani prerok na potovanju.

Robert Reidt, ki je prerokoval konec sveta ter se skrbno pripravil nanj in se v tem namenu iznebil vseh posvetnih bogastev, je sklenil potovati po deželi.

EAST PATCHOGUE, L. I., 10. februarja. — Robert Reidt, prorok reformirane cerkve adventistov, je strašno razočaran, ker mu vresničeno njegovo prerokovanje, da bo v petek zvečer konec sveta. Tekom sobote in nedelje ga je obiskalo najmanj tisoč ljudi.

Dospeli so v avtomobilih in peš, hodili v ponižno kočo, kjer stanuje ter govorili ž njim, dokler ni bil povsem izmučen ter odšel v svojo spalnico.

Ko je razpravljal s svojimi obiskovalci o koncu sveta, so ga časnikarski poročevalci opozorili na lunin mrk. Sam ni vedel zato, ter domneval, da ga hočejo povleči. Pozneje pa je rekel, da je to znamenje resničnosti njegovega prerokovanja in da bo konec sveta enkrat v tem tednu.

Kot znano, so postavili Ku Kluks Klanci na njegov vrt slamnat križ, katerega so prižgali ter nato izginili.

Reidt se je tako ustrašil, da je takoj sklenil oditi z doma ter se podati na potovanje po Ameriki pridigovat svoj evangelij.

Kljub velikemu razočaranju je ponovil, da pričakujejo on in njegovi pristaši še vedno črnega oblaka, ki bo dvignil proti nebu njega in njegovih 144,000 pristašev.

Priznal je, da ne ve natančno datuma, ko bo konec sveta, a rekel, da so njegove ovce pripravljene za odhod v nebeške višine.

Suženjstvo v Indiji.

V Indiji obstaja še vedno suženjstvo. — V Nepalu jih je nad 50,000. Maharadža Jung je pričel z izstrebljanjem tega zla.

LONDON, Anglija, 9. febr. — Splošno pozornost je vzbudila vsepovsod novica, da suženjstvo še vedno obstaja v Indiji in da se vrši živahna trgovina s sužnji. V indijski državi Nepal je več kot 50,000 sužnjev ter več kot 15,000 trgovcev s sužnji.

Država, ki je sicer neodvisna, je vendar pod protektoratom angleškega imperija. Maharadža Sir Čandra Jung, ministrski predsednik ter dejanski vladala Nepala, ki je tudi general v angleški armadi, je storil sedaj potrebne korake, da iztrebi to zlo.

V nekem govoru, ki ga je imel decembra meseca v svojem glavnem mestu, je prosil prebivalstvo Nepala, naj mu pomaga v naporu, da se zatre suženjstvo. Prokletstvo nebes visi nad trgovino s sužnji, — se je glasilo v tozadevnem manifestu, katerega je naslovil na narod. Nadalje je omenil brezsrčno ločitev žena od mož, otrok od staršev in tako dalje, kot se vsaki dan dogaja med trgovci s sužnji. Izjavil je nadalje, da bo kmalu določen termin, ka bo poponoma prepovedano v Nepalu vršiti trgovino s sužnji.

Objavil je nadalje, da bo v kratkem uveljavljen načrt, po katerem bo vlada prispevala k pokritju stroškov za zatrtje suženjstva. Odkupila bo sužnje od njih sedanjih lastnikov ter jih oprostila. Polagoma bo mogoče povsem iztrebiti suženjstvo v Indiji.

Nepalska vlada je že sedaj dovolila 85,000 angleških funtov.

Konferenca za zatrtje opija.

Kljub dejstvu, da je Amerika zapustila opijsko konferenco, skuša slednja še vedno dobiti ameriško pomoč.—Voditelji v Ženevi bi radi imeli Ameriko pri centralnem odboru.

ŽENEVA, Švica, 10. februarja. Čeprav je ameriška delegacija odšla z mednarodne opijske konference in čeprav je malo vrjetno, da bi Združene države podpisale proti-narkotično konvencijo, so sklenili voditelji na privatnih sestankih, da ne obdo izbrisali Zdr. držav iz seznama dežel, ki bodo imenovale člane centralnega kontrolnega sveta.

To pomenja, da bodo Anglija, Francija, Italija, Japonska, Zdr. države in Nemčija, poleg drugih narodov, ki nimajo trajnih sedežev v svetu Lige narodov, sestavile svet, ki bo nadzoroval mednarodno trgovino z narkotičnimi sredstvi in opijem.

Štiri dežele bodo imele trajne člane sveta. Ta neoficijelni sklep pa mora odobriti plenarna seja.

Če bo sklep odobren, bo svet Lige narodov odločil, če naj se povabi Združene države, da se udeleže volitev, kajti posebno povabilo bi bilo potrebno, ker niso Združene države več zastopane na konvenciji.

Opozarja se tudi na dejstvo, da bi moral biti imenovan pri tem kontralnem svetu tudi ameriški izvedenec, ker ni nikakih omejitev gede narodnosti članov ter je uveljavi le pogoj nepristranosti in nesebičnosti.

Nadaljni načrt voditeljev določa, da se vključi v konvencijo ameriški princip, ki določa omejitev pridelovanja opija na strogo zdravniške in znanstvene potrebe, ki pa dovoljuje različnim, opij proizvajajočim deželam, reservacije.

Sestava konvencije je v rokah delegatov. Plenarna seja se bo vršila danes. V petek bo konferenca eventualno trajno odgodena.

UVELJAVLJENJE NOVEGA ANGLEŠKEGA PRINCIPA

Anglija je uveljavila nov princip. — Francija bo morala plačati, če dobi od Nemčije vojno odškodnino ali ne. — Natančno preiskanje dokumenta je ohladilo navdušenje, ki je prvotno vladalo v Parizu. — Kljub temu pa nudi poslanica iztočišče za pogajanja.

PARIZ, Francija, 10. februarja. — Poslanico angleškega zakladniškega tajnika, Churchilla glede francoskih dolgov v Angliji, smatrajo v tukajšnih vladnih krogih le za pričetek pogajanj za uravnavo, kajti ta pogajanja bodo potrebovala dosti časa in treznega razmisleka.

Čeprav je ugajal tukaj ton angleške poslanice, se vendar poudarja, da je ustvarila poslanica temelj pogajanj, ki določa popolno ločitev plačevanja dolgov od plačevanja reparacij. To bi bilo v nasprotju s francoskim naziranjem, kateremu je dal ponovno izraza prejšnji francoski ministrski predsednik Poincare, ko so se pojavile težkoče pri kolektiranju vojne odškodnine.

Ministrsi predsednik Herriot je vp rvih dnevih svoje vlade izjavil, da bo plačilna zmožnost Francije odvisna od višine nemških reparacij, čeprav se je izognil vsaki izjavi, ki bi spajala vprašanje dolga z vprašanjem iztirjavanja vojne odškodnine.

Po mnenju tukajšnjih političnih krogov bo zadel ministrski predsednik Herriot pri uravnavi vprašanja dolgov na glavno težkočo, ko bo skušal pridobiti parlament in narod za novi princip, da mora Francija plačati, če dobi nemško vojno odškodnino ali ne. Vlada pa je medtem pripravljena pogajati se še naprej, dokler se ne doseže konečnega sporazuma. Tako je bilo objavljeno danes v ministrstvu za zunanje zadeve.

Zaenkrat le stvar v rokah finančnega ministra Clementela, ki bo vodil pogajanja tako z Londonom kot z Washingtonom, dokler se ne uveljavi temelja za sporazum. Angleško poslanico smatrajo vsled tega le za uvod k nadaljnim pogajanjem.

V dobroopučenih vladnih krogih se glasi, da bo poslal Clementel Churchillu odgovor, v katerem bo prosil angleško vlado za pojasnila glede par posameznih točk poslanice. Francozi bodo zahtevali povratno varnost vspričo dogodkov, ki se lahko še završijo, če bo Nemčija prenehala plačevati reparacije na temelju Daweosovega načrta.

Francija želi izvedeti, če bo treba v takem slučaju plačati francoski dolg v Angliji iz narodnih virov, ker bi Francija ne dobivala nikakih plačil iz Daweosovega načrta.

Dobromisleči ton angleške poslanice je napravil tukaj najboljši vtis ter vzbudil upanje, da bo mogoče par neprijetnih točk poslanice ugladiti tekom pogajanj. Na ta način bi bilo mogoče v teku par mesecev urediti vprašanje medzavezniških dolgov.

Ponarjeni italijanski potni listi.

CHERBOURG, Francija, 9. februarja. — Tukaj so razkrili nadaljne ponarejene italijanske potnel iste. Sum so vzbudili potni listi, nahajajoči se v rokah petih izseljencev, ki so prišli semkaj iz Palerma ter se hoteli odpeljati v Ameriko z nekim parnikom United States Lines.

Ameriški konzul v Palermo je bil obveščen ter je brzojavil nazaj, da so vizeji na potnih listih ponarejeni. Dotičnih pet Italijanov so nato aretirali.

Kosti Corteza so našli v Mehiki.

MEXICO CITY, Mehika, 9. feb. Po številnih letih je bilo pojasnjeno, na kakšen način so izginile kosti slavnega konkistadorja in zavojevalca Mehike, Fernando Corteza, ki je pridobil španskemu kraljestvu na tisoče milj novega ozemlja. Njegove kosti so našli v tukajšnji Jezus bolnišnici v posodi, oviti v črno blago ter okrašeni z zlatimi ornamenti.

Sin pivovarnarja žrtev blazne ženske.

Krištof G. Hupfel, sin pivovarnarja, bil težko ranjen na Lexington Avenue v New Yorku. Atentatorica pravi, da je sestra srbskega poslanika v Parizu in ter je baje že preje pisala Hupfelu pretilna pisma.

Krištof Hupfel, petdeset let star sin bogatega pivovarnarja in špekulanta z zemljišči, Adolfa Hupfela, je bil obstreljen na 45. cesti in Lexington Ave., New York. Neka ženska je oddala nanj dva strela. Hupfel je padel takoj na tla in težko ranjenega so ga prevedli v Bellevue bolnico.

Na stotine pasantov je bilo priča streljanja. Hupfel je bil ustreljen od zadaj, v tilnik. Policija je aretirala domnevano atentarico, neko Koro Spalajkovič, staro štirideset let, ki je izjavila, da je sestra srbskega poslanika v Parizu. Odločno je zanikala dejanje, in Hupfel je ni mogel pozitivno identificirati kot napadalko.

Žensko so pozneje prevedli v Bellevue bolnico, da preiščejo tam njeno duševno stanje. Rekla je, da je najela svoje stanovanje od posredovalne tvrdke Hupfel ter navedla najprvo dve imeni. Na policijski postaji je govorila brezmiselne stvari ter neprestano ponavljala besede: "Moj nakit, moj nakit!"

Brezuspešni so bili vsi poskusi detektivov, da jo zaslišijo. Kakor hitro se je oglasilo streljanje, je pričela begati po celici gorindol ter mramrati nerazumljive stvari. Policija je mnenja, da je ženska izobražena.

Kroglji sta bili oddani iz avtomatične pištole majhnega kalibra. Pištolo je ženska vrgla na tla, ko je pobegnila. Hupfel je bil ranjen v tilnik in ena kroglja mu je tudi raztrgala meso na licu.

Motiv dejanja ni znan. Aretirana ženska je pred več leti dvignila obdolžitev, da jo je skušal Hupfel zapreti v blaznico pod pretvezo, da je umobolna.

Nadalje se glasi, da je vložila leta 1923 tožbo proti Hupfelu ter zahtevala odškodnino v znesku $750,000. Ko je bil predložen slučaj sodniku Mullanu, je Hupfel predložil več pretilnih pisem, katera je podpisala Spalajkovič, ki je tudi priznala, da jih je pisala. Kot priča je izpovedala, da je Hupfel tekom vojne večkrat silil vanjo, naj odpotuje v Anglijo ali Francijo, ter sprejme tam mesto služkinje in špijonira za Nemčijo.

Mehika bo dobila tritisoč novih šol.

MEXICO CITY, Mehika, 9. februarja. — Ministrstvo za vzgojo je odobrilo načrte, ki določajo, da bodo zgradili v deželi, tri tisoč novih šolskih poslopij. Vsa poslopja bodo zgrajena še tekom tekočega leta. Vsak posamezni okraj, bo moral trpeti del stroškov.

Kakorhitro bodo dovoljevali državni dohodki, bo proračun za vzgojne svrhe razširjen. Pričeli bodo graditi še več nadaljnih šol. Veleposestniki so ponudili vladi zemljo in finančno pomoč v to svrho.

Več kot sto divjih živali poginilo na vožnji.

BOSTON, Mass., 10. febr. — Ko je dospel včeraj semkaj angleški tovorni parnik "Sutton Hall" iz Kalkute v Indiji, je postalo znano, da je vsled viharnega vremena na morju poginilo več kot sto divjih živali, ki so bila namenjene za neko newyorško menažerijo. V četrtek je planil na parnik morski val, ki je zalil prostore, v katerih so se nahajale divje zveri.

Sovjetski poslanik zahteva ruske arhive.

MEXICO CITY, Mehika, 9. februarja. — Tukajšnji sovjetski poslanik je uvedel sodnijsko postopanje proti zastopnikom prejšnje caristične vlade. Hoče se namreč polastiti tukajšnjih ruskih arhivov. Prejšnji ruski poslanik je izjavil, da ima te arhive prejšnji zastopnik carske vlade v Washingtonu.

Banditi napadli bolgarsko mesto.

SOFIJA, Bolgarska, 9. febr. — Predvčerajšnjim zjutraj, kakorhitro je napočila jutranja zora, je približno sto oboroženih mož napadlo Godec, majhno mesto, ki se nahaja približno trideset milj od Sofije. Banditi so se polastili vladnega poslopja ter izpraznili blagajne.

Neki policist in dva civilista so bili ubiti in štirje možje so bili ranjeni tekom streljanja, tekom umikanja banditov, ki so se pomaknili proti srbski meji.

V oficijelni izjavi ministrstva za notranje zadeve se glasi, da je bila banditska tolpa najbrž organizirana na srbskih tleh in da je tudi dobila tam orožje. Godec leži le približno sedem milj od srbske meje.

Vojaštvo streljalo na ljudsko množico.

LIZBONA, Portugalska, 9. februarja. — Tekom nekega ljudskega zborovanja, ki se je vršilo v prilog vlade pred ministrskim poslopjem, kjer je imel kabinet svojo sejo, je eksplodirala bomba, ki je uničila glavna vrata.

Čete so pričele nato streljati na ljudsko množico. Štirje so bili ubiti, dosti jih je bilo pa ranjenih. Vlada je odredila natančno preiskavo.

DENARNA IZPLAČILA
V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — $17.50 2000 Din. — $34.80 5000 Din. — $86.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebaj 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE.

200 lir ..... $ 9.50 500 lir $22.75
300 lir ..... $13.95 1000 lir $44.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebaj po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, mnje se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE $1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4897.

GLAS NARODA
(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, *president* **Louis Benedik**, *treasurer*
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leta velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	*Za New York za celo leto*	$7.00
Za pol leta	$3.00	*Za pol leta*	$3.50
Za četrt leta	$1.50	*Za inozemstva za celo leto*	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.
Advertisement on Agreement.
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.
"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ALLIED PRINTING TRADES LABOR COUNCIL NEW YORK CITY

OMAMLJIVA SREDSTVA

Pred sprejemom prohibicije je več kot en družinski oče zapravil ves tedenski zaslužek v beznici, dočim je njegova družina stradala ter nadlegovala sosede s prošnjami.

Posledice tega je zapazil vsakdo. Bodle so naravnost v oči ter jih ni bilo mogoče prezreti.

Brezvestni prodajalci žganih in drugih opojnih pijač so sesali kri iz naroda ter si postavljali palače za denar, katerega so mu vsiljevali priprosti delavci, v svoji slepi strasti.

Reformatorji, ki so pričeli prohibicijsko gibanje, niso imeli nikakih vzvišenih ciljev, vsaj v tolko ne, kolikor pride vpoštev splošni blagobit naroda.

Izsilili so sprejem rokovnajškega osemnajstega amendmenta ki je uničil zadnje sledove ameriške prostosti, katero so si priborili Amerikanci po več kot sto let trajajočih bojih.

Izginila sta nedotakljivost dom ain prostost govora.

Vsak prohibicijski agent, ki pokaže svoj znak, ima pravico vdreti v privatni dom ter zapreti povsem nedolžne ljudi, ki slučajno ne soglašajo z nazori skrajnih hujskačev in prohibicijonistov, kot je bil naprimer obsojeni slepar Anderson, ki je bil ravnokar izpuščen iz Sing Singa.

Taki ljudje pridigajo ameriškemu narodu moralo!

Nestrpneži v naši blagoslovljeni deželi, pa so skušali po uveljavljenju prohibicije razširiti svoj delokrog.

Ko je bila enkrat prohibicija uveljavljena, so posvetili svojo pozornost drugim ljudem in njih življenskim navadam.

Lotili so se omamljivih sredstev, kojih poraba je stara tisočletja vsepovsod, posebno pa v deželah Daljnega iztoka.

Resnica je, da je Anglija od nekdaj podpirala trgovino z opijem, da je celo vojevala v tem namenu vojno s Kitajsko, a resnica je tudi, da ne morejo trenutni fanatiki izpremeniti namah položaja na svetu ter ustvariti človeški raj.

Večni boj med pohlepom po užitku ter zdravim in treznim razumom bo trajal naprej, dokler bo živelo človeštvo.

Nihče se ne more popolnoma poglobiti v človeško psihe, da reši zagonetke človeške narave.

Ravnati je treba stopnjevito. Angleška diplomacija, najboljša poznavalka človeškega značaja, ima popolnoma prav, ko izjavlja, da ni mogoče namah in na temelju enega samega odloka iztrebiti navad kajenja in zvečenja opija.

Preveč izkušenj je že imela, ko se je vdala pritisku angleških trgovcev ter napovedala Kitajski vojno, izključno le radi prepovedi, izdane od kitajske vlade, da se ne sme prodajati opija.

Zadnja opijska konferenca, katero so ogorčeno zapustili ameriški delegati, na čelu jim kongresnik Portter, je iznova dokazala, da prevladujejo našo deželo nestrpneži ki ne vpoštevajo nikakih praktičnih pomislekov ter hočejo uveljaviti svoje ideale, ne glede na škodo, katero trpe drugi ljudje pri tem.

Veliki izgredi v

MARSEILLES, Francija, 10. februarja. — Skoro sto oseb je bilo poškodovanih in ranjenih tekom poskusa komunistov, da razbijejo sestanek novostvorjene katoliške stranke, ki se je vršil pod predsedstvom generala de Castelnau.

Izprva se je domnevalo, da znaša število ranjenih manj kot 20. Tekom dopoldneva pa so prišla poročila iz bolnic in policijskih postaj, da je število poškodovanih dosti večje.

Senator Flaisierres, socijalistični župan mesta Marseilles, je prepovedal za nedoločen čas vsa javna zborovanja katerekoli stranke, konservativne ali radikalne.

Prebivalstvo Marseillesa je strašno razburjeno, posebno pa klerikalci, ki dolže policijo, da

Dopis.

San Francisco, Cal.

Naj nekoliko opišem o veliki manifestaciji tukajšnjih Jugoslovanov dne 18. Januarja. t. l.

Kot znano, se je pred kratkim časom sprožila misel, oziroma ideja za skupni Narodni Dom, katerega tukajšnji Slovani tako zelo potrebujemo. Naseljevanje prvih Slovanov v San Francisco se je pričelo pred dolgimi leti. Ta stvar bi se bila mogla izvesti že pred mnogo leti. Sedaj so si tukajšnja hrvatska, slovenska in srbska društva nadela nalogo, da si postavijo svoj Dom. Da se ljudstvo s to idejo strinja, je pokazalo 18. januarja s tako ogromno udeležbo v tukajšnjem Eagle's Auditorium. Gornji in dolnji prostori omenjene obširne dvorane so bili nabito polni. Slovani so prišli na to veselico iz zelo oddaljenih mest, kot na pr. iz Los Angeles-a, San Jose, Sacramento itd. Vstopnina je bila $1.00 za osebo. Dane so bile tri nagrade: Buick avtomobil, vreden $1505, katerega je dobil Hrvat Ivan Kuluž; Radioset, vreden $100.00; stroj za pranje je dobila Miss Klišura iz Los Angeles-a.

Točno ob 2. uri popoldne je predsednik shoda otvoril program s kratkim nagovorom, nakar je nam predstavil našega izvrstnega govornika rojaka Mr. Martina Šuklje-ta, ki nam je v kratkem in zelo jedrnatem govoru podal nekoliko podatkov naše preteklosti ter navdušeno priporočil delovanje za skupni Dom tukajšnjih Jugoslovanov. V resnici je napravil izvrsten vtis na vse navzoče.

Nato je nastopil kot tretji govornik tukajšnji jugoslovanski konzul dr. S. Jovanovich. On je hvalil sedanjo kraljevino S. H. S. kako da je bogata itd. Priporočal je slogo in edinost nove države. Govoril je pač tako kot znajo edino le diplomati. Ljudstvo ga je nemirno poslušalo in komaj čakalo, kdaj bo govor končal. Ko je enkrat nehal, smo se globoko oddahnili.

Nato je nastopil tukajšnji Jugoslovanski Tamburaški Zbor. Igrali so izvrstno. Ljudstvo jim je neprenehoma ploskalo. Pri takem obširnem programu bi morali bolj na kratko napraviti, kajti proizvedli so 6 pesmi!

Nato je nastopil tukaj rojeni Mr. T. G. Negrish, odvetnik. Govoril je v angleškem jeziku. Njegov predmet je bil "Značaj Jugoslovanov". On je izboren govornik in je napravil izvrsten vtis na vse navzoče.

Nato so nastopile tri pevke, Hrvatici Miss Lena Susulich in Miss Irene Wozab ter Slovenka Miss Rose Bezek.

Nato so tukajšnji hrvaški Sokoli proizvajali par precej težkih vaj in kot vedno, so se tudi to pot pokazali, da so mojstri.

Potem nam je tukajšnji slovenski pevski klub "Slovenija" zapel par pesmi. Videli smo, da se pevski klub prilično izboljšuje.

Nato se je pričela enodejanska igra "Stričeva oporuka". Igral jo je Hrvaški Dramatični Klub. Igra je bila nekoliko predolga za tako velik program. Sploh ni bila pripravna igra, ali so jo pa igralci tako slabo pogodili. Govorili so vse pretiho. Še mi, ki smo bili v prvih vrstah, nismo ničesar razumeli oziroma slišali! Ljudstvo po dvorani je postalo nemirno. Igre ni hotelo biti konec. Nato se je pojavil zelo mučen prizor. Igralci na odru so se vstavili. Igralka na odru se je obrnila proti občinstvu in je v angleškem jeziku opozorila občinstvo, da naj bo vendar mirno, ako hoče kaj slišati. Konečno je bila vendar enkrat igra končana, in kazalec na uri je kazal, da je ura pet popoldne.

Nato je zapel tukajšnji hrvaški pevski zbor. Zapel je pesem: U boj — U boj! Bila je mojstrsko zapeta.

Šele sedaj je nastopil Slovenski Dramatični in Izobraževalni Klub "Slovenija" z zelo primerno igro "Čarlijeva ženitev". Igrali so izvrstno, skoro bi rekli, da so paralizirali občinstvo.

Debeloberdar - oče — Mr. A. Seksan je vlogo očeta izvrstno rešil.

Slavka, njegova hči, je bila Miss Annie Fabjan. Dasi je bila prvikrat na odru, nas je naravnost očarala s svojim izvrstnim nastopom in lepim glasom. Ker je bila šibke postave, smo se nekoliko bali, ko smo jo videli pri vajah, češ, bo li kos svoji nalogi v tako veliki dvorani. Klub "Slovenija" ima v nji izvrstno moč.

Čarli — Mr. Leo Koenig, nam je znan kot izboren igralec še iz prejšnjih iger. To pot nismo zapazili tistih toliko nepotrebnih in prisilnih kretenj kot pri prejšnjih nastopih, in to ga je napravilo, rekli bi skoro dovršenim igralcem.

Vlogo grofa je igral Mr. A. A. Kastellis. Te vloge bi ne mogel nihče boljše rešiti.

Vlogo Mrs. Debelobrdar, je igrala Mrs. Frances Pucell. Tudi ona nam je znana že iz prejšnjih nastopov in tudi to pot je svojo nalogo izvrstno rešila. Požeruh, Mr. A. Počevar, je vzbujal mnogo smeha. Tudi oblečen je bil prav primerno za svojo vlogo. Če bi bil še opustil ubijanje tistih neljubih živalic, pa bi bili rekli, da je izvršil svojo nalogo dovršeno.

Igri je sledila večerja in potem ples.

Ljudstva se je kar trlo, ob 10. uri je bilo kronanje kraljice. To čast je dosegla Dalmatinka Miss Mary Šepar. Ona je prodala menda 1300 vstopnic.

Finančni uspeh veselice je bil velik. Slovenci so imeli v oskrbi "baro". To so vam bili zaposleni! Kaj so točili, se radi 18. amendmenta ne sme povedati, da je bila pristna californijska kapljica.

J. B.

Petdeset let je živel, četudi skalpiran.

TECUMESH, Nebr., 9. febr. — Tukaj je umrl 74-letni Allan Edwards iz Oklahome. Pred petdesetimi leti so ga skalpirali Indijanci, ga pustili ležati napolmrtvega v gozdu, misleč, da je mrtev. Takrat je bil mladenič ter je s karavano potoval proti Zapadu. Njegov brat je bil na mestu usmrčen.

Smrt starca.

CONSHOHOKEN, Pa., 10. februarja. — Tukaj je umrl na svojem domu eorge Pilkingson, ki bi 21. marca tekočega leta dosegel svoj sto in četrti rojstni dan.

Bil je rojen v Angliji ter prišel v Ameriko pred sedem in štiridesetimi leti.

Strašno dejanje dveh mladeničev.

BERLIN, Nemčija, 10. febr. — Pred kratkim so našli v vasi Werner pri Kulmbachu, trupla nekega Masela, njegove žene ter dveh majhnih hčera.

Dva sinova umorjenega, stara po štirinajst in šestnajst let, so našli na mestu zločina, a nikdo ju ni sumil, ker ni nikdo domneval, da bi mogla biti onadva morilca. Kmalu nato pa je pričela policija nekaj sumiti in ko je povedala mlajšemu, da mu bodo starši na drugem svetu odpustili, če prizna zločin, je mlajši priznal grozno dejanje. Ko je izvedel starejši za to, je tudi priznal.

V morilni noči sta vzela s seboj v spalno sobo veliko kladvo ter sekiro. Ko se je starejši prepričal, da so vsi spali, je zbudil svojega mlajšega brata in oba sta se splazila v sobo, v kateri so spali, oče, mati in dve majhni sestri.

Mlajši je najprvo udaril spečo s kladvom po glavi in starejši je nato zaključil grozno dejanje s sekiro.

Niti prvi, niti drugi ni hotel povedati, zakaj sta izvršila grozno dejanje, vendar pa kažejo vsa znamenja, da sta se hotela na ta način polastiti družinskega premoženja, kajti eden obeh je pripomnil:

"Sedaj je vse najino".

Peter Zgaga

Vse kapitalistične države trepečejo pred boljševizmom.

Vladajoči razred je namreč prepričan, da bi mu odklenkalo, kakorhitro bi se boljševizem že vsaj deloma utrdil.

Zato se pa tako vztrajno bore proti rdeči nevarnosti.

Za uspešen boj priporočajo razna sredstva.

Neka angleška pisateljica je te dni izjavila, da je najboljše sredstvo proti boljševizmu pečena kokoš in dober paj.

Če bodo imeli delavci vsak dan na mizi pečeno kokoš in dober paj, bodo zadovoljni s svojo usodo in ne bodo poslušali boljševiških propagatorjev.

Edina škoda je, da sedanji kapitalistični sistem ne servira delavcem pajev ni pečenih kokoši.

Boljševiki jim pa razen pajev in piščancev obetajo še marsikaj drugega in boljšega.

Zato ni čudno, če se boljševiška ideja širi.

*

Ni zanimivejše stvari kot poslušati pogovor dveh zaljubljencev.

Kaj vse nakvasita mlada človeka drug drugemu.

Pogovor je poln zaljubljenih vzdihov in zatrjevanj brezmejne ljubezni.

Draga moja, ti moj svet, moja sreča, moje vse! Na rokah te bom nosil, ničesar ti ne bo manjkalo! Zvestoba do groba! Brez tebe ne morem živeti!

Take in podobne besede so poglavitna snov pogovora dveh zaljubljencev.

Najbolj značilno je pa zatrdilo: "Brez tebe ne morem živeti".

Že par mesecev po poroki se oba ponavadi prepričata, kako lahko bi živela drug brez drugega.

*

V New Yorku je ustrelila sestra srbskega poslanika pri pariški vladi, bogatega pivovanarja.

Morilka se piše Spalajkovič.

Včerajšnji newyorški časopisi so bili polni te afere.

In neki list je poročal:

— Miss Spalajkovič divja po jetniški celici, mrmra nerazumljive besede, tolče se z rokama po glavi, trga obleko s telesa ter je navidez jako pametna in inteligentna.

To je res narobe svet.

Kakorhitro pa kdo kaj pametnega stori, kaj pametnega pove ali predlaga, mu brusi časopisje v obraz očitke, da je norec in šema.

*

V soboto bo v Peršiveči dvorani v Brooklynu (1820 Grove St.) Slavčeva maškarada. Igrala bo znana Remsova godba.

Slavčeve maškarade so znane in se je dosedaj na njih še vsakdo dobro zabaval. Da bo šlo v zgodnji jutranji uri več maškar iz dvorane, kot jih bo zvečer v dvorano prišlo, bo skrbel — veseličnl odbor.

*

V listih čitam, da je Liga narodov posvarila Avstrijo.

Liga narodov je mogočna. Nad trideset držav je zastopanih v nji. Dosedaj se je pa še vedno spravila le na državice malega avstrijskega kalibra.

Pred Francijo in Anglijo pa goji kljub vsej svoji mogočnosti primeren respekt.

*

Francozi so jako gentlemanski narod.

Da je res tako, je razvidino iz stališča, ki so ga Francozi zavzeli napram Amerikancem in Angležem.

Angležem so zadali namreč ravno take obljube kot Amerikancem.

*

Pater Koverta prodaja šifkarte za romanje v Rim.

Malo je popustil pri ceni, in sedaj stane šifkarta štiristo dolarjev.

To je vsekakor pretirana cena.

Vprašajte katerokoli Slovenko, ki je bila že v Rimu, pa vam bo povedala, da jo cela stvar ni dosti več veljala kot petindvajset dolarjev.

Kako gospodarijo boljševiki.

V Rusiji je petindevetdeset odstotkov kmetskega prebivalstva. Krimski vinogradniki si niso dosti na boljšem, ker je vino radi velikih carin zelo drago. Belorusi trde, da so bolj siromašni kot so bili pred vojno. Sibirija bi lahko največ pomagala ,pa ne more, ker nima železnic.

Prebivalstvo povojne Rusije šteje 130 milijonov duš in je posebno redko naseljeno v severnih pokrajinah, kjer še žive majhna plemena na neprimerno obsežnih zemljah. Kmetski stan zavzema v Rusiji 95 odst. prebivalstva. Dobro naseljena Ukrajina prednjači v poljedelstvu in si je po vojni prva opomogla. Vse južne pokrajine notri do Mongolije ji slede in pomenijo pravo žitnico. Napredek poljedelstva hočejo pospešiti z industrifikacijo, ki je posleduji pripomoček za proletarizacijo kmetskega stanu. "Sovhoz" se imenuje organizacija, ki daje komunam kredit in potrebščine. Stroji prihajajo iz Amerike.

Zemljo dobi za eno leto lahko vsak državljan. Kmetija meri približno 10 desjatin, sibirska do 20. Razdelitev ne zadeva vrtov, kar ravno zaradi tega omogoča razvoj sadjarstva. Jabolka, hruške in češlje so zelo razširjene , a pridejo le v prosto trgovino. Šele v poslednjem letu so začeli vkuhavati večje količine sadja, češplje pa suše, ker jih za žganje ne potrebujejo. Grozdje dajejo Krim in ostale južne pokrajine, a vino je radi hudih carin zelo drago. Vrtove za zelenjavo nahajamo le v bližini mest, ki uporabijo ogromne množine kumar, kapuste in korenja. Krompir ni priljubljena jed, važnejša je kaša, ki je poznajo več vrst. Sicer so vrtni pridelki isti kot pri nas.

Glavni poljski pridelek so razna žita. Od letine mora kmet odmeriti delež za državno preskrbo mest. Kmetu ostane še vedno zadostna množina žita za dom, pač pa se vrste pritožbe, da država preslabo plačuje. Beloruski kmet trdi, da je bolj siromašen kot pred vojno, da nima niti hleba dovolj, a kljub temu izdeluje iz rži vodko. Na tak način si lahko pridobi nekoliko denarja za davke, ker bi sicer moral prodati živino. Posebno veliki davki teže velike posestnike. Rodbine krasnoarmejcev so davkov oproščene. Ob slabi letini odpadejo davki za celo prizadeto pokrajino; tako na pr. Nemcem na Povolžju, kjer je bila lani slaba letina.

Pridelek sladkorne pese je še vedno po 50 odst. predvojnega in vlada se trudi odpomoči. Isto velja za bombaž, ki je udomačen v Turkestanu. Lan je dobro uveden, turščica pa le kot krma za svinje. Iz predvojnih podatkov vidimo, da je bil spošen pridelek na ruskem kvadr. metru mnogo manjši od nemškega. Vzrok je plitvo oranje, pomanjkljivo gnojenje itd. Intenzivno obdelovanje je današnji cilj ruskih agronomov in vlada priznava potrebo imigracije teh veščakov. Vsaka pomlad zaposli armado strojevodij pri delu s traktorji.

Realizacijo letine vodijo razne preskrbovalne organizacije. Doslej so za letos uspele zelo slabo in zbrale samo 50 odst. potrebnih množin, ki so jih dolžne mestom. Vzrok temu je odpor, ki ga kaže kmet, a deloma tudi odsotnost sibirskega blaga, ki je nekdaj igralo veliko vlogo. Hoče se tudi izvoziti precejšnja množina žita, a ni upanja, da bodo zbrali znatnejše količine. Samo Sibirija bi mogla nuditi prebitek, a njene železnice še dolgo niso sposobne vršiti posredno delo, ker jih skoro ni.

Tudi govedoreja kaže normalno stanje. Konec jeseni so padle cene in se je zvečal dovoz v mesta. Na deželi stane 1 kg. mesa 10 kopejk, a v mestu 60. Kmetje jedo raje svinjino, izkupiček az govedo pa namenijo za davek. Gospodarski strokovnjaki trde, da bo treba dovoliti izvoz goved in konj.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

RAZPRODAJA
200 GRAMOFONOV
PO IZVANREDNO
NIZKI—CENI

GRAMOFON	$35.00
6 COLUMBIA SLOV. PLOŠČ..	$ 4.50
EDISON IGLA	$ 1.00
200 IGL	$ .20
PREVOZNINA	$ 1.30
SKUPAJ	$42.00

DANES STANE VSE SKUPAJ
$32.00

Ta krasni gramofon je iz finega lesa ter ima album za hranitev plošč prirejen na notranji strani pokrova. Je opremljen z dvema močnima fedri in igra 3 — 4 plošč z jednim navijanjem. Jako glasno in čisto. Igra tudi Edison plošče, in sploh VSE druge.
Naročite si to krasno opravo še danes. Pošljite Money Order za $32.00, nakar vam takoj pošljem vse skupaj brez nadaljnih stroškov.
Vse naročila naslovite na vašega rojaka: **VICTOR NAVINSHEK**
331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA

NAJLEPŠA ZAVEST

za vsakega človeka je, ako ima za slabe čase in svojo starost kaj prihrankov. S trdno in dobro voljo si pa to lahko vsakdo omogoči, ako hrani in če tudi pomalem vlaga svoje prihranke v sigurni zavod, kjer mu "denar dela denar".

Taka prilika nudi se Vam pri nas, kjer sprejemamo vloge na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

in jih obrestujemo po.

4%

na leto.

Svojim rojakom smo tudi glede denarnih pošiljatev v staro domovino, kakor tudi glede potovanja radi na razpolago ter jim vsled naših dologletnih skušenj lahko ceno in dobro postrežemo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York

F. M. Dostojevskij:

Iz spominov mladeniča.

(Nadaljevanje.)

Toda jaz sem se vsled nekakega čudnega hudomušja nalašč oklenil rdeče, zapazivši, da je prišla že sedemkrat po vrsti. Uverjen sem, da je bilo pri tem precej samoljublja; zahotelo se mi je spraviti gledalce v strmenje z brezumnim riskom in — o, čudovit občutek, — spominjam se razločno, da me je res hipoma brez vsakega izzova samoljublja prevzel strašen pohlep riskovanja. Nemara se duša, prešedši toliko občutkov, ne nasiča, ampak le razdražuje in zahteva še občutkov, vedno silneje in silneje do popolnega utrujenja. In res ne lažem, da bi bil vrgel petdesettisoč forintov na eno stave, ako bi bančna pravila to dovoljevala. Okoli so kričali, da je to noro, da prihaja rdeča že štirinajstič.

„Gospod je priigral že stotisoč forintov", se je razlegel glas kraj mene.

Hipoma sem se streznil. Kako? Sto tisoč forintovsem priigral ta večer? Kaj mi je treba več? Vrgel sem se na bankovce, jih stlačil v žep, ne da bi štel, pograbil zlato, vse zavitke in stekel iz vokzala. Naokrog so se vsi smejali, ko sem šel skozi sobe, videč moje natlačene žepe in vsled teže zlata nesigurno hojo. Menim, da je bilo več nego pol 40 funtov. Nekoliko rok se je stegnilo k meni. Razdajal sem s polnimi rokami, kolikor sem zagrabil. Dva Žida sta me ustavila pri izhodu.

„Vi ste smeli! Vi ste zelo smeli! Toda odpotujte jutri prav gotovo, če ne vse zaigrate...." sta mi rekla.

Nisem ju poslušal. Drevored je bil temen, da niti svoje roke nisi mogel razločevati. Do hotela pa je bilo pol nekaj nad en kilometer. Nikdar se nisem bal tatov, ne razbojnikov, še majhen ne; niti sedaj nisem mislil na nje. Neznano mi je, na kaj sem mislil med potjo. Brez misli sem šel. Občutil sem samo strašno slast uspeha, zmage, mogočnosti, ne znam se izraziti. Migalo mi je pred očmi tudi Pavlinino obličje; vedel sem, da grem k njej, da se precej snidem ž njo, da jej bom pripovedoval in kazal.... Toda jedva sem se spominjal, kaj mi je preje govorila in zakaj sem odšel, in vsi oni nedavni občutki, ki sem jih imel še pred eno uro in pol, so se mi zdeli davno prošli, zabrisani in zastarani, česar se ne bomo več spominjali, ker se začne popolnoma novo življenje. Blizu drevoredovega konca me je hipoma prevzel strah! Kaj, če te sedaj ubijejo in oropajo? Z vsakim korako mje rastel strah, in skoraj tekel sem. Naenkrat se je na koncu drevoreda zasvetil naš hotel, razsvetljen z neštetimi lučmi. Slava Bogu, doma sem!

Stekel sem svoje nadstropje in naglo odprl vrata. Pavlina je bila tu in je sedela na mojem divanu pred zažgano lučjo. Roke je imela prekrižane. Začudeno me je pogledala, saj sem oni trenutek res prav čudovito izgledal. Obstal sem pred njo in začel metati na mizo vso množino denarja.

XV.

Pomnim, da me je silno presunljivo gledala v obličje, ne da bi se dvignila z mesta, ne da bi menjala svojega stanja.

„Priigral sem dvestotisoč frankov!" sem zaklical, ko sem vrgel poslednji zavitek na mizo.

Ogromna kopica bankovcev in zavitkov zlata je pokrila vso mizo. Nisem mogel odtrgati več od nje svojih oči in trenutkoma sem docela pozabljal na Pavlino. Zdaj sem jel spravljati v red kup bankovcev, jih skladal in odlagal zlato v eno samo kopico; potem sem pustil vse, začel z dolgimi koraki hoditi po sobi, se zamišljal, potem zopet prihajal k mizi, zopet začel šteti. Nenadoma, kakor da sem se zbudil, sem skočil k durim in jih hitro zaklenil z dvojnim obratom ključa. Potem sem postal zamišljeno pred svojim malim kovčegom.

„Ali naj položim v kovčeg do jutri?" sem vprašal z naglim okretom k Pavlini, mahoma spomnivši se nanjo.

Še vedno je sedela nepremično na starem mestu, toda ostro me je opazovala. Čuden je bil izraz njenega obraza in ni mi bil po godu! Ne motim se, če rečem, da je bila v njem zavist.

Naglo sem se ji približal.

„Pavlina, evo petindvajsettisoč forintov t. j. petdesettisoč frankov celo več. Vzemite in vrzite mu jih jutri v obraz!"

Ni mi odgovorila.

„Ako želite, ponesem sam jutri zarano? Ali ne?"

Nenadoma se je zasmejala in smejala se je dolgo.

Začudeno in z žalostnimi občutki sem jo gledal. Ta smeh je bil zelo sličen onemu nedavnemu, pogostemu, porogljivemu smehu nad mano, ki se je vedno pojavljal po mojih najstrastnejših razodetjih. Nehala je naposled in se zamračila; osorno je zrla na-me izpod čela.

„Ne vzamem vaših novcev", je rekla prezirljivo.

„Kako? Kaj je to?" sem vskliknil. „Zakaj ne, Pavlina?"

„Zastonj ne jemljem denarja!"

„Ponujam vam kakor prijatelj, življenje svoje vam ponujam".

Pogledala me je z dolgim, vprašajoče-iskajočim pogledom, kakor bi me hotela prebosti ž njim.

„Vi drago plačujete", je dejala z zasmehom; „ljubica des Grieuxa ni vredna petdesettisoč frankov."

„Pavlina, kako morete tako govoriti z menoj?" sem vskliknil karajoče. „Mari sem jaz Grieux?"

„Jaz vas sovražim, da.... da! Ne ljubim vas bolj nego des Grieuxa", je zakričala, in oči so ji zabliskale.

Tedaj pa je hipoma zakrila obraz z rokama in obšel jo je histeričen napad. Planil sem k nji.

Spoznal sem, da se je za moje odsotnosti nekaj zgodilo ž njo. Bila je kakor blazna.

„Kupi me! Hočeš, hočeš? Za petdesettisoč frankov kakor des Grieux?" je bruhala iz sebe med krčevitim jokom.

Objel sem jo, poljubal ji roke, noge, poklenil pred-njo.

Napad je ponehaval. Položila je obe roki na moji rami in se presunljivo zazrla va-me, prav kakor d a bi hotela čitati z mojega obraza. Slušala me je, a očividno ni slišala, kar sem ji pravil. Neka skrb in zamišljenost sta ji zastrli obraz. Bel sem se zanjo; prepričan sem bil, da se ji meša. Tedaj me je hipoma začela počasi vleči k sebi in že ji je zaupljiv smehljaj blodil po obličju; a hipoma me je sunila proč in me zopet začela mračno gledati.

Naenkrat me je začela objemati.

„Saj ti me ljubiš, ljubiš?" je rekla. „Saj si se hotel ti, ti.... radi mene biti z baronom!"

In zopet se je nenadno zasmejala, kakor da se je nekaj smešnega in drazega oglasilo v njenem spominu. Jokala je in se smejala, vse obenem. Nu, kaj sem hotel storiti? Sam sem bil kakor v mrzlici. Pomnim, da mi je jela nekaj praviti, pa skoro ničasar nisem mogel razumeti. Bila je blodnja, blebet, kakor da bi rada hitro vse povedala, blodnja, ki jo je prekinjal včasih najveselejši smeh, ki me je začel strašiti. „Ne ne, ti si moj dragec!" je ponavljala. „Moj zvesti!" In zopet je polagala roki na-me, zopet se zagledala va-me in ponavljala: „Ti me ljubiš.... ljubiš.... boš ljubil?" Nisem spustil z nje svojih očí. Še nikdar je nisem videl v takih izlivih nežnosti in ljubezni. Res da je bilo to samo blodnja, toda.... toda, opaziví moj strastni pogled, se je začela hipoma lokavo nasmihati. Brez vsacega povoda je začela nenadno govoriti o m. Astleju.

Sicer pa se je vračala v svojem govoru neprestano k m. Astleju, zlasti, ko mi je hotela preje nekaj povedati, toda kaj, tega nisem mogel razumeti docela; še celo norčevala se je iz njega. Ponavljala je neprestano, da čaka, in da li jaz vem, da on gotovo sedaj stoji pod oknom? „Res, res, pod oknom, le odpri in poglej! On je tukaj, tukaj". Potiskala me je k oknu, toda, če sem se le premaknil, je prasnila v smeh in ostal sem pri nji. ona pa je me je hitela objemati.

„Odpotujeva? Saj jutri odpotujeva?" jej je šinilo hipno skozi nemirno glavo, „— nu...." in zamislila se je, „— nu, in dohitimo babico, kaj misliš? V Berolinu, mislim, jo dohitiva. Kaj meniš, da reče, ko jo dohitiva in naju ugleda?! In m. Astlej? No, ta ne skoči s Schlangenberga, kajne? (Zasmejala se je.) No, poslušaj: veš, kam odpotuje prihodnje poletje? Hoče iti na severni tečaj raziskovat in mene je vabil s seboj, ha ha ha! Pravi, da mi Rusi brez Evropejcev ničesar ne vemo in da nismo k ničemur sposobni.... Toda dober je! Vedi, da ne obsoja „generala"; pravi, da Blanche.... da strast, — no, ne vem, ne vem!" je rekla naenkrat, kakor da se je zarekla in zmedla. „Revčki, kako se mi smilijo, in babica.... No, čuj, čuj, no, kako bi ti mogel ubiti des Grieuxa? O, nespametnež! Mari si mogel misliti, da te pustim biti se ž njim? Tudi barona ne ubiješ", je dejala in se nenadno zasmejala. „O, kako si bil ti tedaj, v aferi z baronom, smešem; gledala sem vaju oba s klopi. In kako nerad si šel, ko sem te pošiljala. Kako sem se tedaj smejala, kako sem se smejala!" je pristavila hihitajoč.

In zopet me je jela poljubovati in objemati, zopet je strastno in nežno pritiskala svoj obraz k mojemu. Že nisem ničesar več slišal ne mislil. V glavi se mi je zavrtelo....

Mislim, da je bilo ob osmih zjutraj, ko sem se predramil; solnce je sijalo v sobo. Pavlina je sedela poleg mene in me čudno motrila, kakor da prihaja iz mraka in zbira spomine. Tudi ona se je ravnokar zbudila in ostro je gledala na mizo in na denar. Glava mi je bila težka in bolna. Hotel sem prijeti Pavlino za roko, toda naenkrat me je odpahnila in skočila z divana. Nastajajoči dan je bil grd, pred razsvitom je deževalo. Stopila je k oknu in je odprla, pomolila skozi glavo in prsi; podprši se z rokama, a lakte nasloniv̌ši na podoknice, je ostala tako tri minute, ne da bi se obrnila k meni in slušala, kar sem je pravil. Strahoma mi je šlo po glavi, kaj bo sedaj, kako to konča? Hipoma je zapustila okno, stopila k mizi, in, gledajoč me z izrazom neskončnega sovraštva, mi je rekla z drhtečimi ustnicami:

„No, daj mi sedaj mojih petdesettisoč frankov!"

„Pavlina, že zopet, zopet?" sem rekel.

„Ali si se premislil? Ha, ha, ha! Nemara ti je celo žal!"

Petindvajsettisoč forintov, odštetih včeraj, je ležalo na mizi: vzel sem jih in jej dal.

„Torej so sedaj moji? Kaj ne, kaj ne?" me je vpraševala srdito in držala denar v rokah.

„Da, saj so bili itak vedno tvoji!" sem rekel.

„Tu jih imaš, tvojih petdesettisoč frankov!"

Zamahnila je in mi jih zalučala v obraz. Zavitek me je bolno udaril v obraz in se raztresel po tleh. Dovršivši to, je Pavlina stekla iz sobe.

(Pride še.)

Kje sta moja prijatelja ANTON TOMAŽIN in JOHN BIZJAK, iz fare Sv. Duh. Poročiti jima imam več važnih stvari iz domovine, zato prosim, da se mi oglasita, ali pa če kdo ve za njih naslov, da mi ga javi.
Jos. Božich, 669 Russell Ave., Johnstown, Pa. (2x 11,12)

Vpliv politike na šolo.

Politika sicer ne spada v šolo, pa so kljub temu skoraj vse ljudskošolske knjige polne politike. — Nemci so bili že pred vojno v tem oziru na višku zagrizenosti. Pred vojno so v ljudskih šolah slavili može, ki so res kaj dosegli, po vojni pa slave Hindenburga in njegove tovariše.

Zanimivo je primerjati predvojne in povojne šolske knjige z ozirom na politiko. Politika sicer na prvi pogled ne spada v nobeno šolsko knjigo in vendar nahajamo v mnogih čitankah, zemljepisnih in zgodovinskih knjigah raznih narodov, da celo v ljudskošolskih knjigah te vrste, sestavke o politiki.

Ti politični sestavki se izključno bavijo z doseženimi ali nedoseženimi narodnostnimi problemi dotične države in so pisani iz patrijotskega stališča.

Tako je mnogo laških šolskih knjig pred vojno govorilo o terri irredenti in o dolžnosti vsakega Italjana, stremiti za tem, da se neodrešeni kraji združijo z matero Italijo. Z enako trpkostjo so pisale francoske šolske knjige o Alzaciji in Loreni, ki jih je Nemčija ugrabila domovini. V naših slovenskih predvojnih knjigah seveda ne nahajamo niti besedice o naših narodnih stremljenjih: te vrste narodnostna propaganda nam je bila v sužnjstvu čisto nemogoča. Zato pa vsa čast onim učiteljem in profesorjem, ki so vkljub silnemu pritisku od zgoraj širili narodno zavednost med svojimi učenci, dobro se zavedajoč, da na ta način vršijo našo najsvetejšo nalogo.

Kar se tiče patriotske politike v učnih knjigah, so stali rajhovski Nemci že pred vojno na višku. Nemčija nad vsemi! To je bila deviza njih propagande, ki je tako prekvasila ves nemški narod, da so Nemci znani kot najbolj objestni in najbolj oholi narod po vsem svetu. Prišlo je tako daleč, da so Nemci sami svetovali svojim rojakom, da se morajo v inozemstvu manj ošabno obnašati in bolj skromno nastopati, češ da drugače tujce odbijajo in v kupčijskih in osebnih zadevah s takim nastopom ne morejo imeti uspeha.

Slučajno nam je prišla v roke či tanka, ki se rabi v nemških šolah in je lani izšla. Iz beril te knjige je razvidno, da se Nemci kljub strašnemu polomu, ki so ga doživeli s svojo osvajalno politiko, niso ničesar naučili.

Vojna prevladuje v tej čitanki. Komaj da se omenijo veliki nemški pesniki, pisatelji, modroslovci, znanstveniki, kot Goethe ali Roentgen, Wagner ali Kant, Leibnitz ali Beethoven, Schiller ali Hegel. Nasprotno pa so v knjigi dolgi sestavki polni slavospevov Blucecherju, Hindenburgu in Moltkeju. Zato tudi ni nič čudnega, če je še danes Hindenburg ideal nemške vse visokošolske omladine, ki ga od časa do časa navdušeno slavi.

Najvišjo slavo in hvalo pa poje knjiga bivši cesarski rodbini Hohenzollerncev, češ da so se edinole brigali za narodov blagor in ga skušali dvigniti na višek kulture. Naravno da je vrhunec krepost: Hohenzollernrneev utelešen v Viljemu II. Nad vse značilno je, kaj pravi knjiga o njem in o svetovni vojni:

"Nemčija na noben način ni hotela vojne leta 1914. Cesar Viljem je vse podvzel, da bi preprečil to vojno. Toda kramarski duh Angležev, objesnost Rusov in sovraštvo Francozov se je združilo, da uničijo Nemčijo. Kar se pa tiče Belgije, je bila od zaveznikov tako korumpirana, da je z nogami potepala svojo prisego, da ostane nevtralna . . ."

Dovolj o tem! Ogabnejšega postopanja si pač ne moremo predstavljati: Nemčija je navalila brez vojne napovedi na nevtralno Belgijo, kateri je s podpisom pogodbe garantirala nedotakljivost, sedaj jo pa potom šolskih knjig zasramuje pred svojimi otroci, da je postala tako korumpirana, da je z nogami poteptala svojo prisego, da ostane nevtralna . . .

Vkljub temu, da je v Nemčiji republika, ne nahajamo v današnjim nemških šolskih knjigah nobene besede kritike barbarskega načina bojevanja, ki ga je vodil berlinski generalni štab, istotako molk o pravičnosti vojne odškodnine. Tu se versajska mirovna pogodba primerno ožigosa, je naravno. A vkljub vsemu temu piše avtor te knjige: "Danes Nemčija ne živi za nič drugega kot za vojno."

Če primerjamo s tem francoske šolske knjige, vidimo, da govorijo mnogo o bodočem svetovnem miru, o Društvu narodov in njegovih blagih ciljih in predvsem o razoroževanju.

Če bi temu vzgledu sledili narodi iz že v svojih šolskih učbenikih usajali v mlade duše vzvišene ideje svetovnega miru, bi bil novi rod z njimi prekvašen in bi lahko bolj mirno gledal v bodočnost.

Kje je moj bratranec FRANK ZLOBEC, doma iz Krajne vasi, pošta Dutolje na Krasu, Julijska Benečija. Zadnjič sva se videla leta 1919 v Clevelandu. Nadalje kje je JOHN MIHELIČ, doma iz Podgrada v Istri, s katerim sva bila zadnjič skupaj leta 1921 v Mayburg, Pa. Cenjene rojaki prosim, če kateri ve za njih naslov, naj mi ga naznani, ali pa če sama čitata, da se mi oglasita. — **John Gec, 15922 Whitcomb Rd., Cleveland, Ohio.**

Koledar za leto 1925.

Še nobeno leto nismo Koledarja tako naglo prodajali kot ga letos. Skoraj sleherni, ki ga je naročil, nam sporoči, da je ž njim nadvse zadovoljen. Vsebuje dosti aktualnih člankov, lepih povesti ter nasvetov, ki pridejo prav vsaki gospodinji.

Nadalje vsebuje kratko zgodovino priseljevanja v zadnjih petdesetih letih ter natančno besedilo nove priseljeniške postave.

Globok in mnogo odkrivajoč je tudi članek "Svet bodočnosti".

Kdor hoče imeti Koledar, naj ga takoj naroči.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naseliniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, zamorejo tudi nedržavljani dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naseliniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosilcu v stari kraj glasom nanovejše odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika al svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorej dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Trojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Stariši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite s pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

"GLAS NARODA", THE BEST JUGOSLAV ADVERTISING MEDIUM.

Vse je dovoljeno, le slovenščine ne.

Italija ima sicer zakon, ki dovoljuje po šolah poučevanje slovenščine — Mussolinijeva vlada se pa seveda ne briga za te "neumnosti". Možaka, ki je pobiral podpise, so proglasili Lahi za jugoslovanskega propagandista in nasprotnika Italije. Njegovo hčer so pretepli.

Tržaška "Edinost" poroča:

Pred mesecem dni so vaščani v Koštaboni (na Kopršcini) vložili prošnjo da bi njih otroci v dodatnih urah poučevali v materinem jeziku. Storili so torej nekaj, kar jim izrecno dovoljuje tudi Gentilijev zakon. Podpise je nabiral J. Zadnik iz Kribice pri Koštaboni. Dasi je bila njihova prošnja v polnem skladu z zakonom, je oblastva vendar niso uvaževala.

Zgodilo pa se je nekaj drugega, sledila je kazen. Od tedaj, ko je Zadnik nabral omenjene podpise, ga fašisti in orožniki niso nogli videti na kraju očesa. Že večkrat so poskušali, da bi ga predstavili kot — jugoslovenskega propagandista in nasprotnika Italije! (To so razmere; če prosiš na podlagi zakona in zakonitim potom, si — izdajica države!)

Prišlo pa je še nekaj hujšega. V sredo, dne 4. januarja 1925. je šel Zadnik s svojim vozom v Koper, da bi pripeljal domov nekaj umetnega gnoja. V časo njegove odsotnosti pa so prišli v njegovo hišo fašisti in orožniki (14 po številu) ter izvršili preiskavo. Našli so en star samokres in eno pištolo, ki mu jo je pustil neki stric povodom svojega odhoda v Ameriko.

Do tu ne bi oporekali. Recimo, da so vršili svojo službo. Ko pa so fašisti vršili preiskavo, je šlo 14-letno dekletce Olga Papel naproti Josipu Zadniku ter ga je informiralo o vsej stvari. Zadnik je — ker se je bal batin — izročil dekletu bič in je velel, naj ona vozi gnoj domov, ker da mora on kam pobegniti. Dekletce je vzelo bič in gonilo žival dalje proti domu. Ko pa je došla blizu Koštabone, so je srečali fašisti in jo ustavili. Kje je Zadnik? — so jo vprašali. Prestrašeno dekletce je začelo jokati in je povedalo, da je Zadnik nekam odšel; ker se je bal da bo tepen. Nato pa so fašisti zagrabili dekletce za roke in ga začeli tolči! Ko so jo pretepli so jo pustili domov. Naslednjega dne je moralo dekletce ostati v postelji. Zadnik pa se nahaja v zaporih. Misli se, da se je sam prijavil sodni oblasti v Kopru, samo da se izogne morda ponovnega pretepanja. V vsej vasi je zavladal, kakor nam poročajo, velik strah. Ali ne priča tudi ta dogodek v Koštaboni, da se bližamo v Istri . . . normalizaciji miru, reda in zakonitosti?!

Liga je posvarila Avstrijo.

ŽENEVA, Švica, 10. febr. — Finančni odsek Lige narodov je objavil izjavo, v kateri se očita avstrijski vladi, da ni izvedla več reform, katere je obljubila tekom pretekle pjeseni. Avstrijsko vlado prosijo uljudno, a odločno, naj popravi zamujeno.

SKUPNI IZLET V JUGOSLAVIJO

z največjim parnikom francoske proge

"PARIS"

36,558 ton 45,000 konjskih sil

V SOBOTO, DNE 16. MAJA 1925.

Potnike bo spremljal naš uradnik prav do Ljubljane in bo posebno pazil na potrebe potnikov, da bodo udobno in brezskrbno potovali. Vsi potniki bodo nastanjeni v lepih, čednih kabinah po 2., 4. in 6. skupaj ter so nam dodeljeni najlepši prostori.

Vozni list III. razreda stane do Ljubljane z vojnim davkom in železnico vred $116.23 in kdor kupi vozni list za tja in nazaj prihrani $47.73.

Glasom nove postave zamorejo tudi nedržavljani potovati na obisk in ostati zunaj eno leto, ako si preskrbe od tukajšne vlade dovoljenje, ki stane samo $3.00; da se dobi tako dovoljenje, je potrebno vedeti ime parnika in dan prihoda v to deželo. Kdor tega ne ve, mu mi pomagamo zaznati, ako nam tozadevno piše.

Prošnjo za dovoljenje lahko napravimo tudi mi, pred odpotovanjem, ter je dovoljenje poslano iz Washingtona za prosilcem v stari kraj na naslov, kakršnega kdo označi v prošnji.

Jugoslovanski potni list stane sedaj samo 250 dinarjev, to je okoli $3.00 ter je veljaven za eno leto za potovanje ven in nazaj; tudi brez dovoljenja se lahko potuje ven na obisk, toda vsak se mora povrniti nazaj tekom šestih mesecev, kdor ima dovoljenje, pa tekom enega leta ter se mu ni potreba zglasiti pri ameriškem konzulatu pred povratkom.

Kdor želi potovati meseca maja v Jugoslavijo ali zassedeno ozemlje, naj se nam čimpreje priglasi. Zabave in družbe bo na tem potovanju dovolj.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

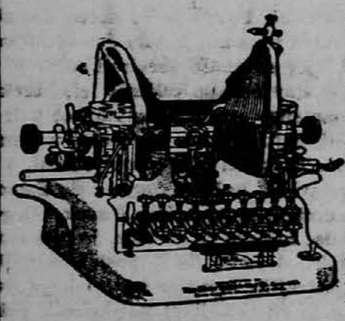

Posebna ponudba našim čitateljem

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" **$20.**

S strešico za slovenske črke, č, š, ž — **$25.00**

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI.

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite z vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

PAST.

ROMAN IZ NAPOLEONOVIH VOJN.

Spisal **Rafael Sabatini.** — Za Gl. N. poslovenil **G. P.**

13 (Nadaljevanje.

— Zelo pozen si, — ga je pozdravila žena. Ker je celo svoje življenje pustila čakati druge ljudi, jo je povsem naravno vznemirilo razkritje netočnosti pri drugih.

Bila je izvanredno krasna ženska, svetlih las, brezmadežno čiste kože in velikih, temnosinjih oči, ki so zrle kot prebujena nedolžnost. Nosila je nameravano priprosto obleko.

— Zadržan sem bil vsled prihoda poštne vreče iz Vizeu, — se je opravičil Sir Terence, ko je sedel na stol, katerega mu je postavil častitljivi butler Mullins. — Ned se peča sedaj s pošto ter bo zadržan še par trenutkov.

Obraz Lady O'Moy je postal pozoren.

— Ali ni nikakih pisem zame?

— Nikakih, draga.

— Nobenega sporočila od Dicka?

Njen glas je razodeval nestrpnost. — To je že preveč. Vedeti bi moral, da mi dela skrbi s svojim molkom. Dick je takoj brez misli, — tako brezskrben glede čustvovanja drugih ljudi! Pisala mu bom strogo pismo.

Generalni pribočnik je prenehal z razvijanjem robca. Pripravljena pojasnitev je visela na njegovih ustnicah. Laži, katero je sovražil, pa vendar ni izgovoril.

— Jaz bi brez dvoma storil to, moja draga.

To je bilo vse, kar je rekel, nakar je posvetil svojo pozornost zajutrku.

— Kakšne novice so prišle iz glavnega stana? — ga je vprašala Miss Armytage. — Ali je vse dobro?

— Dosti boljše je sedaj, ko je odpravljen upliv Principala Souze. Cotton poroča, da se je izvedlo uničenje mlinov v Mondego dolini na sistematični način.

Temne oči Miss Armytage so postale zamišljene.

— Ali veš, Terence, — je rekla, — da gojim nekaj simpatij do portugalskega odpora proti odredbam Wellingtona? Narod mora to strašno občutiti. Biti prisiljen uničiti z lastnimi rokami svoje domove ter opustiti zemljo, ki jh je prehranjala, — kaj bi moglo biti bolj kruto?

— Vojna ne more biti nikdar drugačna kot kruta, — je odgovoril resno. — Bog pomagaj narodu, preko kojega ozemlja gre vojna vihra. Opustošenje je pogosto najmanjša grozota, ki spremlja vojno.

— Zakaj mora biti sploh vojna? — ga je vprašala, kajti njena pamet se je upirala proti tej najbolj gorostasni in nesramni človeški blaznosti.

O' Moy je storil vse, da pojasni stvar, katere sploh ni mogoče pojasniti in ker je bil profesijonalen vojak, ni mogel sprejeti istega stališča kot mlada deklica, ki ga je izpraševala. Prišlo je do ostrega prerekanja med obema, a Lady O'Moy je pričela medtem študirati najnovejše modne slike, ki so dospele iz Londona.

Ti dve sorodnici sta predstavljali dva nasprotna tečaja ženstva. Miss Armytage, ki ni imela pretiranega ženskega značaja Lady O'Moy, je bila vendar dovršena ženska. Predstavljala pa je tip Diane. Bila je visoka, vitka in gracijozna in nosila je jahalno obleko. — kajti bila je v sedlu tekom ure, katero je posvetila njena sorodnica olepševanju svoje zunanjosti pred zrcalom.

Temnolasa in temnooka je predstavljala povsem drugačno mičnost kot pa Lady O'Moy. Kar pa je bil njen obraz pravo ogledalo njenega duha, je sedaj tako premeteno debatirala, da se je moral O'Moy umakniti za splošnosti.

— Moja draga Silvija, vojna je najbolj usmiljena tam, kjer je najbolj neusmiljena, — je rekel, s pravo irsko nadarjenostjo za paradokse. — Doma, v vladi sami jih je dosti, ki govore kot govoriš ti sedaj in ki bi radi izvedeli, kdaj se bomo vrnili v Anglijo. To pa raditega, ker so intelektualci in vojna je stvar, ki presega razum intelektualcev. Ne intelekt, temveč kruti inštinkt in kruta sila bosta lahko pomagala človeštvu v taki krizi kot je sedanja. Vsled tega ti rečem, dete moje, da je vlada intelektualcev najslabša možna vlada za narod, zapleten v vojno.

Vse to pa ni moglo zadovoljiti Miss Armytage. Rekla je, da je Lord Wellington sam intelektualec. Nikdo ne more tega zanikati. Tu je bilo delo, ki ga je završil kot irski tajnik in tu je bil ženij, ki ga je bil pokazal pri Vimeiro, Oporto in Talaveri.

Ker je videla, da je njen mož v zadregi, je Lady O'Moy odložila slike ter privedla svojo težko artilerijo, da mu priskoči na pomoč.

— Draga Silvija, — je rekla, — rada bi vedela, če boš vedno debatiralo stvareh, katerih ne razumeš?

Miss Armytage se je dobrodušno nasmehnila. Ni bilo lahko ugnati jo v kozji rog.

— Katera ženska ne dela tega? — je vprašala.

— Jaz ne, a sem tudi ženska.

— Da, izvanredna ženska, — je potrdila sorodnica ter pobožala roko Lady O'Moy.

Tedaj pa je prišel Mullins s poročilom, da je prišel na obisk grof Samoval in ta objava je bolj dobro došla Lady O'Moy kot kateremukoli drugemu.

Vstopil je portugalski plemenitaš. Postal je že skoro domač v hiši generalnega pribočnika in vsled tega mu je bilo dovoljeno vstopiti brez cerimonij na verandi, kjer so ravno servirali zajutrk. Bil je vitek, lep in temnopolt mož, star nekako trideset let, korektno oblečen, tako gracijozen in eleganten v svojih kretnjah kot kak borilni učitelj, kar bi tudi lahko bil, kajti njegova izurjenost v uporabi meča je bila znana celemu svetu. To pa ni bila edina ročnost, s katero se je lahko po pravici postavljal, kajti Jeronymo de Samoval je bil v številnih stvareh zelo pretkan in prebrisan človek. Njegovo prijateljstvo z O'Moyi, staro sedaj nekako tri mesece, je bilo v zadnjem času neizmerno ojačeno vsled dejstva, da je postal na najbolj nepričakovani način eden najostrejših kritikov regentskega sveta kot je obstajal v zadnjem času in eden najbolj navdušenih pristašev Wellingtonove politike.

Priklonil se je damama s skrajno gracijo ter celo poljubil roko Lady O'Moy, ne da bi se ustrašil srepega pogleda O'Moya ter ji konečno izročil šopek cvetlic.

— Te uboge portugalske rože svoji sestri iz Anglije, — je rekel z mehkim tenorskim glasom.

— Vi ste pot, — je rekel O'Moy kislo.

— Ker sem našel tukaj Kastalijo, — je odvrnil grof, — zakaj bi ne pil njene čiste vode?

(Dalje prihodnjič.)

Izboren poznavalec pisav.

Dunajski pisatelj Max Hayek je izdal knjižico o grafoloških študijah, ki je pred vsem posvečena čudovitim, skoraj bi rekli nadnaravnim zmožnostim dunajskega grafologa Rafaela Schermanna.

Kdo je Schermann? Avtor karakterizira tako-le: Schermann je genij, fenomen, grafolog, ki spozna človeški karakter in pisave. Toda on ni grafolog v vulgarnem smislu besede, on je svetlovidec, daljkovidec, diagnostik. On spozna iz rokopisa vse pisčeve lastnosti, tudi najskritejše, iz pisave spozna duševno stanje človeka, imenuje njegove bolezni, običaje in strasti, njegove načrte, namene, skratka: v njegovih očeh postane pisava odsev notranjega in vnanjega življenja človekovega.

Vse lepo, bo dejal kdo, ki čita te besede. In spomnil se bo morda, da je tudi on dal kdaj svojo pisavo "grafologu" v pretres. In rezultat? "Nadarjen, nervozen, zaljubljen, premožen, moderno oblečen, ljubezniv" itd. itd. Tako ali podobno se je glasila sodba tega grafologa. Taka splošna karakteristika, ki najbrž v vsem niti točna ni bila, je marsikomu že vzela vero v grafologijo. In zato ni čuda če bo ta ali oni čital Havekovo knjigo z nevernim smehom na ustnih in nezaupljivostjo v duši, morda celo brez zanimanja. Ko boš tako prelistaval knjigo, boš naenkrat opazil podpis znanega diplomata. In poleg njega Schermannovo opazko: pisec se peča s študijem človeške roke. Zakaj? Schermann obrne podpis in glej, diplomatov podpis ima obliko roke z iztegnjenim kazalcem. Diplomat se je Schermannovi razlagi zasmejal, pravi Hayek, moral pa je priznati, da je imel grafolog prav.

Pa bo kdo dejal: slučaj! Morda. Ali drugi vzgled: Schermann pogleda podpis in že pri prvi črki se strese. Bila je črka S., narobe obrnjena pa je imela podobo revolverja. Pisec je mislil na samomor in to svojo misel je nehote in proti svoji volji položil v svojo pisavo. Schermann je možu prigovarjal in ga svaril pred samomorom. In mož ga je ubogal. S. živi še danes in se s hvaležnostjo spominja svojega rešitelja.

Je-li to tudi slučaj?

Zastopnik peštanskega lista "Pesti Naplo" je pri neki priliki izročil Schermannu pismo nekega moža, ki ga je pisal l. 1906. iz ruskega ujetništva. Imena mu ni ime noval. Schermann je zaprl oči in začel pripovedovati: da je mož nizkega pokolenja, da stremi kvišku, k izboljšanju in da ga grize, ker ne more s svojim znanjem doseči pozicije, ki si je želi. Nakrat pa se Schermann razburi: mož je zmožen vsakršne podlosti, v bodočnosti bo igral še veliko vlogo, njegova brezsrčnost bo še narasla in zakrivil bo odvratna grozodejstva. Osebno pa je strahotepen in storil bo zato vse, da si bo ohranil življenje. Njega čaka nasilna smrt: ali samomor ali pa bo umorjen. — Pozneje se je izkazalo, da je Schermann imel v vsem prav. Pisec tistega pisma je bil nameč Tribor Szanuetz, ki je dal za dobe sovjetske vlade na Madžarskem pomoriti na stotine in stotine nedolžnih žena in mož, in ko se je režim izpremenil, je zbežal in napravil sam konec svojemu življenju.

In tako dalje. Schermann čita — in že čez nekaj sekund pove natančno lastnosti pisca, katerih si mnogokrat niti sam ni v svesti.

Nekoč so Schermannu pokazali fotografijo angleškega admirala Seymoura. Admiralov podpis se je nahajal na zadnji strani in nihče, tudi Schermann ga ni mogel videti. Schermann sede in piše. Potem primerjajo admiralovo posvetilo in njegov podpis s tem, kar je napisal Schermann. Bilo je isto, pisavi sta si bili slični!

Drugič pokaže ji Schermannu sliku nekega moža. Schermann za hip pomisli, nato pa napiše: "Ich freue mich, Sie gesehen zu haben. Wien 25". Ko sliko obrnejo, najdejo isto posvetilo, napisano v povsem slični pisavi, le datum je bil izpisan: 25. X. 1919. In iz teh besedi je Schermann izkonstruiral podpis avtorja: Dr. Lothar.

Tovarnar P. pokaže ob priliki Schermannu svoj podpis in avtogram svoje neveste. "S to damo boste preživeli lepe urice," mu reče grafolog. "Nekega dne pa vas bo ostavila in bo zbežala z drugim. Toda čez dve leti se bo skesana povrnila k Vam in Vas bo ihte prosila, da ji odpustite."

Tovarnar se je Schermannu smejal. "Dobro, da Vas ni čula moja nevesta. Ne bom ji govoril o tem niti besedice."

Čez tri leta je dobil Schermann od istega tovarnarja pismo: "Vaše prorobke so se do pičice izpolnile. No vem, kaj . . ."

Ko človek vse to čita, na koncu ne ve, kje ima glavo, in vsakdo poreče kakor v začetku: goljufija, humbug. Ne verjamem, in če. . .

A glej, neverni Tomaž! Pred nami leži debela knjiga, mnogo obširnejša kakor prejšnja. Naslov ji je: Experimente mit Rafael Schermann (Založba Urban und W. Schwarzenberg.) Knjiga se peča s problemi grafologije, telepatije in svetlovidstva (Hellsehen) in njen avtor ni nihče drugi kakor profesor nevrologije in psihiatrije na praški nemški univerzi, dr. Fischer! Ta nemški znanstvenik, kapaciteta v svoji stroki je leta in leta s Schermannom eksperimentiral in si rezultate stvarno in znanstveno tudi zabeležil. On tudi on sprva ni mogel verjeti, toda Schermann ga je izpreobrnil in ga popolnema prepričal o svojih nadčloveških zmožnostih. Po Fischerjevi razlagi presoja in opazuje Schermann ljudi na sledeče štiri načine: 1. opazuje pisavo, 2. otiplje pisavo, 3. otiplje zaprta pisma, 4. zaznava zanj nevidno pisavo telepatičnim potom. Razlage vseh teh lastnosti pa ne more dati niti profesor Fischer sam. Po njegovem mnenju je možno, da obstoja sorodnost med opisanimi pojavi in brezžično telegrafijo, ter da oddajajo bitja gotove žarke, ki jih gotovi ljudje lahko sprejemajo. Profesor Fischer je mnenja, da se psihični dogodki prenašajo od človeka do človeka s pomočjo neke, nam do sedaj še neznane možganske energije.

Tej razlagi slovitega učenjaka moramo pač verjeti, kajti čeprav živimo v dobi radia, velja za nas prav isto kot za Hamleta, da so stvari med nebom in zemljo, o katerih se naši šolski modrosti niti ne sanja.

Preobširno bi bilo, navajati mnogoštevilne vzglede Schermannovih nadčloveških psihičnih zmožnosti, ki jih našteva prof. Fischer v svoji, prej omenjeni knjigi. Naj h koncu omenimo le še zanimiv slučaj, ki je Schermannu pripomogel do slave tudi onkraj oceana.

Neki Dunajčan, ki je čul o čudovitih Schermannovih zmožnostih, se je nekega dne javil pri grafologu kot poročevalec velikega ameriškega lista. Ko je odhajal, je bil z uspehom celo zadovoljen in je takoj odposlal poročilo v Ameriko.

Na Dunaju so nestrpno pričakovali dotično številko ameriškega lista. List je dospel, toda članka o Schermannu ni bilo v njej. Namesto njega pa se je na Dunaju pojavil neki Američan, se predstavil kot posebni poročevalec omenjenega ameriškega lista in je prosil svojega dunajskega tovariša za oproštenje. Tam preko si namreč niso upali objaviti članka dunajskega dopisnika, ker njegovim navedbam niso — verjeli.

Ameriški posebni poročevalec je šel torej k Schermannu. Kot prvi poskus je napisal na listič svoje ime.

Scherman se mu nasmehne.

— To ni Vaše ime! Vi se pišete drugače! To je prva past!

Američan se zdrzne. Potoval je namreč v resnici pod drugim imenom in tudi potni list si je dal izstaviti na tuje ime. Toda o tem ni vedel niheč na Dunaju, saj še svojemu tovarišu dunajskemu novinarju ni zinil niti besedice. Upal je namreč, da bo na ta način lažje prišel stvari do dna.

Toda človek se lahko potvarja, ne pa njegova pisava!

Američan se je udal in napisal svoje pravo ime.

— Tudi to ime je potvorjeno! pravi Schermann.

Šele sedaj opusti neverni novinar vsaki odpor, obenem pa povabi Schermana s seboj v Ameriko.

In Schermann je šel, videl in zmagal . . .

8 DNI DO LJUBLJANE!

Preko HAVRE—Pariškega pristanišča z ogromnimi parniki na olje

DE GRASSE — 18. feb

FRANCE — 28. februarja

Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo voda za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

French Line

19 STATE ST., NEW YORK

ali lokalni agentje.

Kje so FRANC ABRAM, ANTON ROTAR, MATIJA KOVAČ in FRANC ZADEL, podomače Lukovega Toneta iz Juršič. Oglasite se, ker poročati imam več važnega. — **Alojz Rotar, Box 25, R. F. D. 4, Smithport, Pa.** (2x 11,12)

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

smo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred **40 CENTOV.**

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

Kretanje parnikov - Shipping News

14. februarja:
Olympic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen; Duilio, Genova.

17. februarja:
Ohio, Hamburg; Deutschland, Hamburg.

18. februarja:
De Grasse, Havre.

19. februarja:
Mongolia, Cherbourg in Hamburg.

21. februarja:
Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg; Veendam Rotterdam; President Roosevelt, Cherbourg.

24. februarja:
Martha Washington, Trst; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.

25. februarja:
La Savoie, Havre.

28. februarja:
Leviathan, Cherbourg; France, Havre; Berengaria, Cherbourg.

5. marca:
Cleveland, Boulogne in Hamburg; Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.

7. marca:
Olympic, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; Conte Verde, Genoa.

10. marca:
Bremen, Bremen; America, Cherbourg in Bremen.

12. marca
Pittsburgh Cherbourg in Antwerp; Westphalia, Hamburg.

14. marca:
Aquitania, Cherbourg; Suffren, Havre; George Washington, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne in Rotterdam.

16. marca:
De Grasse, Havre.

18. marca:
Orduna, Cherbourg in Hamburg.

19. marca:
Albert Ballin, Boulogne in Hamburg.

21. marca:
Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; France, Havre; Conte Rosso Genoa.

24. marca:
Pres. Wilson, Trst.

25. marca:
Berengaria, Cherbourg.

26. marca:
Thuringia, Hamburg.

28. marca:
Olympic, Cherbourg; Paris, Havre; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Reliance, Cherbourg in Hamburg; Ohio, Cherbourg in Hamburg; Veendam, Boulogne.

31. marca:
Stuttgart, Cherbourg in Bremen.

1. aprila:
Mauretania, Cherbourg.

2. parila:
Deutschland Boulogne in Hamburg.

4. aprila:
Homeric, Cherbourg; Ascania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.

7. aprila:
Resolute, Cherbourg in Hamburg; Republic, Cherbourg in Bremen.

8. aprila:
Aquitania, Cherbourg; La Savoie, Havre.

9. aprila:
Zeeland, Cherbourg in Antwerp; Mt. Clay, Hamburg.

11. aprila:
Majestic Cherbourg; Leviathan, Cherbourg; Volendam, Boulogne in Rotterdam; Conte Verde, Genoa.

14. aprila:
Martha Washington, Trst.

15. aprila:
Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre; America, Cherbourg in Bremen.

16. aprila:
Cleveland, Boulogne in Hamburg; Pittsburgh, Cherbourg in Antverp; Columbus, Cherbourg in Bremen.

18. aprila:
Olympic Cherbourg; France, Havre; George Washington, Cherbourg in Bremen; Orbita, Cherbourg.

21. aprila:
Belgenland, Cherbourg in Antwerp.

22. aprila:
Mauretania, Cherbourg; Suffren, Havre.

25. aprila:
Paris, Havre; Homeric, Cherbourg; Orduna Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen.

28. aprila:
Lapland Cherbourg in Antwerp; Luetzow, Bremen.

29. aprila:
Aquitania, Cherbourg.

30. parila:
Ohio, Cherbourg in Hamburg; Albert Ballin, Boulogne in Hamburg.

2. maja:
Majestic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg.

16. maja:
Paris, Havre. — S tem parnikom bo spremljal potnike uradnik tvrdke Frank Sakser State Bank.

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Nove ZNIŽANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu od Zagreba od *$198. do $210.*

V Beograd in nazaj — *$198.50 do $210.50*

Veliki parniki za vas,—

vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgenland, Lapland, Pittsburgh, Zeeland, Minnakahda itd.

Vi lahko obiščete domovino

ter se vrnete v Združene države z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščene agente ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

PREHLAD MEHURJA

MOŠKI! Zaščitite se Proti nalezenju

SAN-Y-KIT

Nabavite si najboljšo zaščit PREPREČBA za MOŠKE Velika tubaščc. Kit (4's) $1

Vsi lekarnarji ali San-Y-Kit Dept; B 82 Beekman St., New York Pišite za okrožnico.

Rad bi izvedel, kje se nahajata moja dva prijatelja ANTON VRH in VINKO JAKSETIČ, eden doma iz Zemuna, drugi pa iz Trpčan pri Ilirski Bistrici, Italy. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se sam javi. — **Anton Stefančič, Bakers Summit, Pa.** (2x 10,11)

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Nove pošiljatve knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašanj, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znamkah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

☞ **Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.**

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

Kneippov domači zdravnik $1.25
Naša zdravila ..... .50
Nasveti za hišo in dom 1.20
Sadje v gospodinjstvu ..... .70
Zbirka domačih zdravil z opisom človeškega trupla .75
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 5.00
Slovensko nemški besednjak, (Wolf-Pletršnik) — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 1888 strani 10.00
Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani 7.00
Jugoslavija, 3. zveski, zemljepisni, štatistični in gospodarski pregled in — Zgodovina SHS., 3. zvezki, zgodovinski podatki Jugoslovanov in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslovana 3.25

Mi plačamo poštnino.